חינוך מיוחד | חינוך פיננסי | שיעור 2 ברצף | 40 דק' | חנ"מ (חינוך מיוחד) · יסודי

הבנק והחיסכון: שיעור 2 ולוח קיר מוחשי

🎯 מטרות השיעור

- התלמידים יחזרו על ההבחנה בין צורך לרצון בעזרת כרטיסי תמונה
- התלמידים יכירו שבנק שומר על כסף, ושבו אפשר לחסוך ולשלם
- התלמידים יזהו מטבעות ושטרות של ישראל לפי מספר, צבע וגודל
- התלמידים יבינו שחיסכון הוא לשים כסף בצד ולחכות כדי לקנות משהו שרוצים

📖 הסבר למורה

זה השיעור השני ברצף. בשיעור 1 התלמידים למדו מה זה כסף, צורך מול רצון ושוחחו על הבנק. השיעור הזה ממשיך מהבנק אל החיסכון, ומלווה בלוח תוכן לקיר: עשרה כרטיסים גדולים להדפסה (A4, ואפשר להגדיל ל-A3). הלוח נשאר על הקיר וגדל משיעור לשיעור, כדי שיהיה לתלמידים מוחשי וקבוע.

מה יש בלוח: כותרת, צורך, רצון, 11 כרטיסי מיון לגזירה, מה זה בנק, מטבעות, שטרות, חיסכון, טבלת חיסכון (10 עיגולים) ואיך משלמים. מילים מעטות, מנוקדות, באות גדולה, ולכל מילה תמונה.

הציורים של המטבעות והשטרות פשוטים ומקוריים ואינם העתק של הכסף האמיתי. לכן כדאי מאוד להביא לשיעור מטבעות אמיתיים לנגיעה.

🧱 איך בונים את הלוח

1. מדפיסים את 10 הכרטיסים (בצבע, אם אפשר) ומניחים בניילון או בלמינציה.
2. תולים בשורה העליונה: "הַכֶּסֶף שֶׁלָּנוּ". מתחתיו שני טורים: "צֹרֶךְ" ו"רָצוֹן".
3. גוזרים את כרטיסי המיון ומדביקים מאחור סקוטש (ולקרו), כדי שהתלמידים יוכלו להזיז אותם שוב ושוב.
4. בצד השני תולים "מַה זֶּה בַּנְק?", "מַטְבְּעוֹת", "שְׁטָרוֹת" ו"חִסָּכוֹן".
5. את "טַבְלַת חִסָּכוֹן" תולים בגובה הידיים של התלמידים: מדביקים בה מטבע מנייר בכל יום.
6. בגרסת PowerPoint אפשר לשנות מילים, להחליף תמונות ולהוסיף כרטיסים.

👩‍🏫 מהלך שיעור 2 (40 דקות)

חומרים: הלוח המודפס, סקוטש, מטבעות אמיתיים (10 אגורות עד 10 ₪), קופסה או קופת חיסכון, עיגולי נייר בצבע מטבע

1. פתיחה קבועה: שיר או מילת פתיחה, ומראים על הלוח את כרטיס "הַכֶּסֶף שֶׁלָּנוּ". אומרים: "היום נלמד על הבנק ועל חיסכון". (3 דקות)
2. חזרה על שיעור 1 (צורך מול רצון): כל תלמיד מקבל כרטיס מיון אחד ומדביק אותו (סקוץ' או סקוטש/ולקרו) מתחת לכרטיס "צֹרֶךְ" או "רָצוֹן". שואלים: "אפשר בלי זה?" (7 דקות)
3. מה זה בנק: מראים את כרטיס הבנק וקוראים יחד שלוש שורות. משחק תפקידים: פינת "בנק" בכיתה (קופסה עם מנעול או קופת חיסכון). תלמיד "מפקיד" מטבע ומקבל פתק "שמרנו לך 1 ₪". (8 דקות)
4. מטבעות ושטרות: מניחים על השולחן מטבעות אמיתיים. התלמידים ממששים, משווים גודל וצבע, ומתאימים כל מטבע לציור בכרטיס "מַטְבְּעוֹת". אחר כך מתאימים שטרות (אמיתיים או צילום מוקטן של הכרטיס) לפי הצבע והמספר. (10 דקות)
5. חיסכון: מראים את כרטיס "חִסָּכוֹן": שמים מטבע, מחכים, קונים. בוחרים יחד מטרה לכיתה (למשל כדור) ומדביקים את התמונה שלה בריבוע של "טַבְלַת חִסָּכוֹן". כל תלמיד מדביק עיגול-מטבע אחד בטבלה. (8 דקות)
6. סיכום: כל תלמיד מראה על הלוח דבר אחד שלמד (בנק, מטבע, חיסכון). מחמיאים ומסיימים בשיר הקבוע. (4 דקות)

🧩 התאמות לחינוך המיוחד

- סדר יום חזותי: מראים בתחילת השיעור את שלושת הכרטיסים של היום (בנק, מטבעות, חיסכון).
- בחירה מתוך שניים: "זה צורך או רצון?" עם שני כרטיסים ביד, במקום שאלה פתוחה.
- תלמידים שלא מדברים מצביעים, מדביקים או משתמשים בלוח תקשורת.
- עבודה יד-ביד במיון ובהדבקה לפי הצורך.
- חוזרים על אותן מילים בכל שיעור: "שׁוֹמְרִים", "חוֹסְכִים", "מְשַׁלְּמִים".
- בטיחות: מטבעות קטנים רק בהשגחה צמודה, לתלמידים שמכניסים חפצים לפה.

➡️ לשיעור הבא

חנות הכיתה: מחירים עגולים (1, 2, 5 ₪), קונים בעזרת המטבעות, ובודקים בטבלת החיסכון כמה עוד חסר למטרה.

💡 הערות למורה

אפשר לשנות את הכרטיסים לפי הכיתה: להוסיף מוצרים שהתלמידים מכירים מהבית. החומר נכתב על ידינו. הציורים מקוריים, בלי סמלים, בלי לוגו ובלי פנים. נוצר בבינה מלאכותית ובציור ממוחשב. מצאתם טעות? כתבו לנו.

🖼️ הלוח להדפסה

10 כרטיסים גדולים, כל אחד בעמוד A4. להורדה גם כ-PowerPoint לעריכה.

למורה

מפתח למיון ולכרטיסים

1. צורך: לחם, מים, מעיל, תרופה, בית, נעליים. רצון: כדור, סוכרייה, גלידה, בלון, מכונית צעצוע. אם תלמיד מסביר אחרת (למשל "מעיל חדש כשיש לי מעיל" = רצון), מקבלים ומשבחים את ההסבר.
2. מה זה בנק: מקום ששומר על הכסף, שבו אפשר לחסוך, ומשם מקבלים כסף ומשלמים (למשל בכרטיס).
3. המטבעות בישראל היום: 10 אגורות, חצי שקל, 1, 2, 5 ו-10 שקלים. מטבעות 10 אגורות וחצי שקל בצבע זהוב, 1, 2 ו-5 שקלים כסופים, 10 שקלים כסוף מבחוץ וזהוב באמצע; המטבע של 5 שקלים בעל 12 צלעות.
4. השטרות: 20 (אדום), 50 (ירוק), 100 (כתום), 200 (כחול) שקלים. בציור שלנו רק הצבע והמספר, בלי הדמויות שעל השטרות האמיתיים.
5. 10 שקלים = 10 מטבעות של 1 שקל = 5 מטבעות של 2 שקלים = 2 מטבעות של 5 שקלים.

הציורים של המטבעות והשטרות פשוטים ומקוריים: הם מראים ערך, צבע וצורה כלליים בלבד. ללמידה מוחשית כדאי להביא לכיתה מטבעות אמיתיים. נוצר בבינה מלאכותית ובציור ממוחשב.